

Osnivač Informatora JKP „Subotičke pijace“. Izdaje i štampa Grafičko preduzeće „Grafoprodukt“. Odgovorni urednik Savo Duvnjak. Prevod na mađarski jezik: Kémenczy Versegi Márta. Rešenjem Ministarstva pravde i lokalne samouprave Informator je upisan u Registar sredstava javnog informisanja pod brojem 3186. JKP „Subotičke pijace“, 24000 Subotica, Đure Đakovića 23/1, tel.: 0254/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direkcija@supijace.co.rs

Rekonstruisana pijaca u Mesnoj zajednici „Željezničko naselje“

NAJAVLJENE NOVE INVESTICIJE U SUBOTIČKE PIJACE

Verujem da ćemo u narednom periodu, u interesu kupaca i zakupaca, a u skladu sa mogućnostima, rekonstruisati i druge pijace u našem gradu i na taj način omogućiti njihovo kvalitetnije funkcionisanje – rekao je prilikom obilaska ove pijace gradonačelnik Subotice, Bogdan Laban.

Početkom aprila, gradonačelnik Subotice **Bogdan Laban** i direktor Javnog komunalnog preduzeća „Subotičke pijace“ **Dejan Ljubisavljević** obišli su Mešovitu pijacu „Željezničko naselje“ na Majšanskom putu. Povod je bio završetak rekonstrukcije i izgradnja nadstrešnice na ovoj pijaci. Ukupna vrednost radova je 3,5 miliona dinara, a celokupan iznos sredstava obezbeđen je iz sopstvenih prihoda JKP „Subotičke pijace“.

Rekonstrukcija pijace i izgradnja nadstrešnice pokrenuta je na inicijativu građana MZ „Željezničko naselje“, rekao je tokom posete ovoj pijaci gradonačelnik Bogdan Laban i naglasio da subotička lokalna samouprava nastoji da ravnomerno ulaže u razvoj i napredak gradskih i prigradskih mesnih zajednica.

- *Zahvaljujem se Javnom komunalnom preduzeću „Subotičke pijace“ što je ovaj posao brzo i efikasno obavljen. Verujem da ćemo, kako u interesu kupaca tako i zakupaca, a u skladu sa mogućnostima, u narednom periodu rekonstruisati i druge pijace u našem gradu i na taj način omogućiti njihovo kvalitetnije funkcionisanje – rekao je Bogdan Laban.*

Od kada postoje, pijace su mesto trgovine, susretanja i komunikacije ljudi, rekao je Dejan Ljubisavljević, direktor JKP „Subotičke pijace“.

- *Ova mala, mešovita pijaca nije imala normalne uslove za rad, a rekonstrukcija koju smo završili, jedan je u nizu projekata koje planiramo. Prvenstveno mislim na rešavanje višedecenijskog problema Mlečne pijace, koja je neopravdano zapostavljena. Subotičani zaslužuju neuporedivo bolju pijacu u centru grada. Prvi cilj nam je da izradimo projektno-tehničku dokumentaciju, te da potom pristupimo izgradnji savremene pijace koja će, pored svoje osnovne uloge, imati i turistički potencijal kao sve pijace u velikim evropskim centrima. Promenićemo mnogo toga, između ostalog i radno vreme, koje treba da bude u skladu sa potrebama kupaca - dodaje Ljubisavljević.*

On je najavio i da će JKP „Subotičke pijace“, uz podršku lokalne samouprave, nastaviti da radi i na unapređenju uslova rada na manjim pijacama u drugim delovima grada.

- *Od nas se očekuje da i prodavci i kupci budu zadovoljni, pa ćemo nastojati da ovim zahtevima odgovorimo na najvećem mogućem nivou – istakao je Dejan Ljubisavljević.*

Mešovita pijaca „Željezničko naselje“ se prostire na površini od 180 kvadratnih metara, natkrivena je i opremljena sa 12 novih tezgi za prodaju voća, povrća i drugih artikala široke potrošnje. U sklopu pijace je i javna česma, a pored nje i manji parking za kupce i prodavce.

SVETSKA KONFERENCIJA I RAZVOJNI PROJEKTI

Sredinom maja u Beograd dolazi više od sto predstavnika veletržnica i tržnica iz celog sveta. – Udruženje pijaca Srbije pokreće inicijativu za upis pijaca i vašara u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. – Počinje realizacija projekta „Garantovano domaće - pijace Srbije”.

Na drugoj ovogodišnjoj sednici, koja je 10. aprila održana u Beogradu, Upravni odbor Poslovnog udruženja “Pijace Srbije” je razgovarao o pripremama za predstojeću konferenciju Svetskog udruženja veletržnica. U prvom delu ovog sastanka, predsednik Upravnog odbora Udruženja i direktor JKP “Gradske pijace” Beograd, **Bojan Bajagić**, informisao je kolege iz drugih gradova u Srbiji da će u tri programske celine ovog skupa učestvovati više od sto predstavnika veletržnica i tržnica iz celog sveta i naglasio značaj konferencije za razmenu informacija, znanja i iskustava, odnosno promociju pijačne delatnosti.

Konferencija Svetskog udruženja veletržnica, pod naslovom “**Izazovi u lancu snabdevanja svežom hranom**”, održaće se od 15. do 17. maja ove godine u Beogradu. Organizator je Javno komunalno preduzeće „Gradske pijace” iz Beograda, a u radu konferencije, koja se po prvi put održava u Srbiji, će učestvovati i članovi Poslovnog udruženja “Pijace Srbije”, među kojima je i JKP “Subotičke pijace”.

U nastavku sednice, kojom je predsedavao **Dejan Ljubisavljević**, potpredsednik Upravnog odbora Poslovnog udruženja “Pijace Srbije” i direktor JKP “Subotičke pijace”, usvojen je plan aktivnosti vezanih za pokretanje inicijative za upis pijaca i vašara u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. Upravni odbor je potom razmotrio i usvojio i predlog dinamike realizacije projekta „Garantovano domaće - pijace Srbije”, a imenovana je i radna grupa za izradu predloga Nacrta zakona o pijacama u saradnji sa Udruženjem za komunalne delatnosti Privredne komore Srbije.

- Sve o čemu smo razgovarali na sastanku u Beogradu je od izuzetnog značaja za razvoj pijačne delatnosti – kaže Dejan Ljubisavljević. – Učestvovaćemo u radu konferencije Svetskog udruženja veletržnica, jer će u Beogradu biti i predstavnici španskih pijačnih uprava, čije se pijace smatraju izrazito reprezentativnim u celom svetu. Očekuje nas nekoliko razvojnih projekata, prvenstveno rekonstrukcija Mlečne pijace, te nam je cilj da razmenjujemo iskustva i učimo na praktičnim primerima zemalja koje imaju savremene i dobre pijace. Sa zadovoljstvom smo podržali i inicijativu Udruženja da se pijace i vašari upišu u registar nematerijalnog

kulturnog nasleđa Srbije. Smatramo da će to doprineti isticanju turističkog potencijala pijaca u Srbiji, što i mi želimo da postignemo rekonstrukcijom Mlečne pijace u centru Subotice. Isto važi i za projekat “Garantovano domaće - pijace Srbije”, čija će realizacija verovatno krenuti upravo iz našeg grada.

Poslovno udruženje “Pijace Srbije” okuplja 24 preduzeća iz cele zemlje, a aktivno radi na razvoju pijačne delatnosti od 2003. godine, kada je osnovano u ovom obliku.

NEMATERIJALNO KULTURNO NASLEĐE

Poslovno udruženje “Pijace Srbije” će podneti predlog za upis pijaca i vašara u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. Pijace na ovim prostorima imaju vekovnu tradiciju i bogatu istoriju, te kao društveni događaji zaslužuju mesto među nematerijalnim kulturnim dobrima zemlje.

Svojevrsna kultura kupovine domaće hrane na pijacama, od neposrednog proizvođača i bez posrednika, jedna je od ključnih razlika pijačne delatnosti u odnosu na sve druge oblike trgovine, zaključeno je na sednici Upravnog odbora, koja je 10. aprila održana u Beogradu.

Organizacija za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija (UNESKO) nematerijalno kulturno nasleđe definiše kao „praksu, prezentaciju, izražavanje, kao i udružena znanja i neophodne veštine, koje zajednice, grupe i, u nekim slučajevima, pojedinci prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa”.

Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije, otvoren je u Etnografskom muzeju u Beogradu 20. juna 2012. godine, a u Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa do danas je upisano 37 elemenata kulturnog nasleđa Srbije, među kojima su, na primer, krsna slava, kosovski vez, pevanje uz gusle, Vukov sabor, kazandžijski zanat, rakija šljivovica, sir belmuž itd.

Polazna osnova aktivnosti centra je Konvencija o očuvanju nematerijalnog kulturnog nasleđa UNESKO-a, koja je usvojena 2003. godine, a Narodna skupština Republike Srbije je ratifikovala u maju 2010. godine

Subotički sajam 2019

UTICAJ IT SEKTORA NA RAZVOJ PRIVREDE

Ovogodišnji, 13. međunarodni i regionalni sajam – Subotički sajam 2019, održaće se od 30. maja do 1. juna 2019. godine. Po red preduzeća i privrednika iz naše zemlje, učešće na sajmu su najavila preduzeća i poslovni ljudi iz celog regiona, a naročito iz Mađarske, Hrvatske i Republike Srpske. Partner zemlja sajma ove godine će biti Italija.

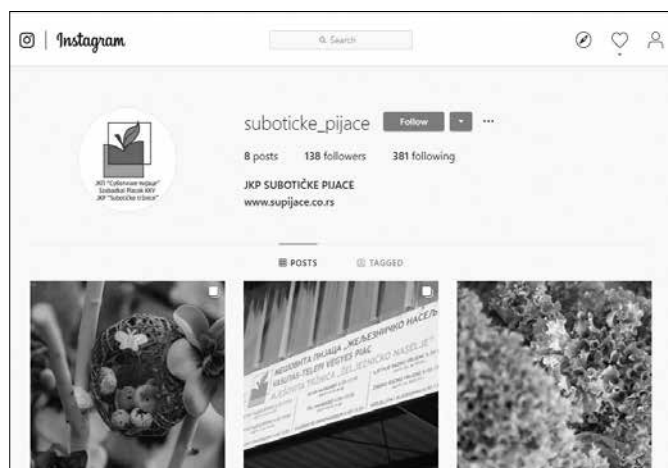
Glavna tema stručnih predavanja 13. Međunarodnog i regionalnog sajma – Subotički sajam 2019 je uticaj IT sektora i digitalizacije na razvoj privrede.

Subotički sajam organizuje Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ u saradnji sa lokalnom samoupravom grada Subotice, Regionalnom privrednom komorom Subotica, Sekretarijatom za privredu i turizam AP Vojvodine i preduzećem „V-Land Sajmovi“.

Promocije

SUBOTIČKE PIJACE NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Sa ciljem da unapredi promotivne aktivnosti, Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ je otvorilo profile na društvenim mrežama **Facebook**, **Instagram** i **Twitter**. Uz oficijelni sajt koji se nalazi na adresi www.supijace.co.rs, JKP „Subotičke pijace“ će redovno održavati, ažurirati i dopunjavati i profile na društvenim mrežama.

S obzirom da sve veći broj korisnika interneta značajan deo vremena provodi na društvenim mrežama, profili treba da doprinesu vidljivosti pijaca, promociji pijačne ponude i dostupnosti svih ostalih informacija koje su od značaja za ovu delatnost.

JKP „Subotičke pijace“ pozivaju svoje korisnike da praćenjem profila podrže ovu novinu i priključe se razmeni informacija o pijacama i pijačnoj ponudi na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter.

Republički zavod za statistiku

RAST PROMETA ROBA NA PIJACAMA

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, promet poljoprivrednih proizvoda na pijacama u Republici Srbiji je u 2018. godini bio **veći za 5,8%** u tekućim cenama u odnosu na isti period lane.

Tokom proteklih dvanaest meseci 2018. godine, na pijacama u Srbiji je prodato robe u vrednosti od **37 milijardi i 637 miliona dinara**, a najviše se prodavalo povrće (32,2%), voće i grožđe (16,6%), mleko i mlečni proizvodi (16,2%) i živina i jaja (13,3%).

Iz istorije

KAKO SU SUBOTIČANI DOBILI PRAVO NA VAŠARE I PIJACE?

Istorija beleži da je privilegijom iz 1743. godine Marija Terezija proglasila Suboticu slobodnom komorskom varoš, za šta su Subotičani darovali carici 150 konja. Verovatno nisu imali mnogo dilema prilikom odlučivanja, jer je tadašnja varoš ovom caricinom privilegijom dobila odobrenje na još jedan vašar, a dozvoljeno joj je i da svakog ponedeljka organizuje nedeljni vašar. Da je odluka bila ispravna potvrđuje činjenica da je sa rastom ponude na pijacama i vašarima, glas o tadašnjoj Subotici dospeo i do najudaljenijih delova Habzburške monarhije.

Novi zamah razvoju ove sredine dala je još jedna odluka Marije Terezije, koja je Suboticu 1779. godine proglasila slobodnim kraljevskim gradom. Za ovaj, izuzetno važan status, Subotičani su poklonili carici 5.000 zlatnika i platili otkup od 166.666 forinti. Status slobodnog kraljevskog grada doneo je Subotici veću autonomiju i novo ime - Maria Theresiopolis, a istorija beleži da upravo tada počinje planski i brži razvoj grada.

Koliko su vašari i pijace doprineli razvoju Subotice dokazuje i podatak da su svega nekoliko godina kasnije (1783.) na svih sedam kapija grada podignute carinarnice sa stražarima, na kojima je grad oko 150 godina ostvarivao značajne prihode od trgovine. U Istorijском Arhivu Subotice se nalazi mnoštvo podataka o plaćenim carinama i pijačnim naknadama od strane pijačnih i vašarskih trgovaca iz drugih krajeva.

U ovom periodu, vašari i pijace su se održavali na trgovima ispred gradske kuće, Franjevačke crkve, crkve Svete Terezije i u obližnjim ulicama, a stočni vašari su organizovani na vašarištu kod bajske i halaške kapije. Odlukom iz 1889. godine, stočni vašar je premešten kod somborske kapije, pošto je prostor bivšeg stočnog vašarišta namenjen za izgradnju kuća

Kako proizvesti zdraviji paradajz u zaštićenom prostoru?

KALEMLJENJE KAO REŠENJE

Kalemljenjem paradajza prosečan prinos se može povećati od 30 do 45%, a produkt su i puno zdraviji plodovi u odnosu na uobičajnu proizvodnju.

U našoj zemlji paradajz, zajedno sa salatam i paprikom, predstavlja najčešće gajenu biljnu vrstu u svim oblicima zaštićenog prostora. Međutim, iako su na domaćem tržištu proizvođačima dostupni gotovo svi vodeći hibridi domaćih i inostranih semenskih kuća, koji se karakterišu izuzetno rodnim potencijalom, veoma mali broj povrtara postiže zadovoljavajuće prinose i u potpunosti iskoristi genetski potencijal tih hibrida. Pored toga, intenzivna proizvodnja podrazumeva konstantno gajenje paradajza na istom zemljištu, što može da dovede do smanjenja prinosa i preko 60%.

Rešenja za ovaj problem ima, a ovom prilikom izdvajamo tri koja se najviše koriste:

Kompletna zamena supstrata do dubine prodiranja korenovog sistema.

Ova mera je veoma retka i izuzetno skupa, te zbog neekonomičnosti nije zaživela u proizvodnji paradajza.

Sterilizacija zemljišta kao alternativa zameni supstrata.

Ova mera zahteva upotrebu velikih količina hemijskih sredstava, ali ni to ne garantuje potpuni uspeh. Obzirom da se iz ovako tretiranog supstrata (zemljišta) velikim količinama pesticida teško može dobiti zdrav plod paradajza, postavlja se pitanje šta je danas u savremenom povrtarstvu alternativa, a da se dobije zdraviji plod?

Kalemljenje paradajza je jedna od svakako najučinkovitijih metoda dobijanja zdravog paradajza, koju domaći povrtari još uvek veoma malo koriste.

Ova mera je naročito aktuelna u uslovima proizvodnje gde je nemoguće obezbediti potrebnu pauzu u gajenju. Pri ovoj operaciji naročito treba biti oprezan kod pravilnog izbora podloge za kalemljenje jer može da dođe do pojave inkompatibilnosti, u slučaju kada podloga i plenka ne odgovaraju jedno drugom. U tom slučaju jedna od alternativa je plavi patlidžan. Njegov koren je znatno otporniji prema zemljišnim štetočinama i bolestima od korena paradajza. Jedna od najopasnijih bolesti u proizvodnji paradajza je bakteriozno uvenuće, a od štetočina to su nematode na koje je plavi patlidžan znatno otporniji od paradajza.

Ovom merom utiče se na stvaranje pojačanog korenovog sistema, a samim tim je usisna moć korena patlidžana jača, pa se indirektno utiče i na povećanje prinosa. Kod ove mere mora se obratiti pažnja na različito vreme klijanja i nicanja paradajza i plavog patlidžana. Iskustvo govori da plavi patlidžan treba sejati

tri do pet dana ranije od paradajza. Setva se izvodi u saksijama u gotov supstrat.

Rasad se kalemi nakon razvijanja prva dva ili tri lista. Prečnik stabla na mestu na kojem se preseca treba da bude od 1,6 do 1,8 mm. Obično od nicanja do ove faze prođe 12 do 15 dana. Kalemljenje se obavlja uobičajnim spajanjem stabla plavog patlidžana i paradajza, pod uglom od 30 stepeni. Spajanje dve biljke obavlja se silikonskim štipaljkama. Tokom narednih dana na mestu preseka stvoriće se kalus, tako da će biljka nastaviti potpuno nov život i rast sa novom podlogom od plavog patlidžana. Ceo proces, od nicanja do presađivanja nove biljke, traje oko 40 dana.

Kalemljenjem paradajza prosečan prinos se može povećati od 30% do 45%, a produkt su i puno zdraviji plodovi u odnosu na uobičajnu proizvodnju. Ova mera, uz provetranje zaštićenog prostora, vođenje paradajza uz kanap i redovno orezivanje bočnih izbojaka, može doprineti da proizvođači u nekim godinama mogu proizvesti paradajz bez tretiranja u toku vegetacije.

O prednostima ove metode bi trebalo da razmisle i proizvođači paradajza u subotičkoj opštini, te da je uvedu u uobičajenu proizvođačku praksu.

Ovaj tekst ima za cilj da podstakne povrtare na razmišljanje da se poljoprivredni proizvod može proizvesti drugačije i zdravije.

Pripremio: Petar Kuntić, dipl.ing.

	OČNA KUĆA
	optika i ordinacija na jednom mestu
	551-045
	Subotica Maksima Gorkog 20
KOD GLAVNE POŠTE	